

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII. Ч. 153 (1671).

ВІВТОРОК, 22 ГРУДНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, DECEMBER 22, 1931. No. 153 (1671). VOL. XIII.

СПРАВА ТОВАРИША НАВІЗІВСЬКОГО ПЕРЕД ПОЛІЦІЙНИМ СУДОМ У ВІННІПЕГУ

Перед поліційним судом у Вінніпегу минулої п'ятниці по полудні почалося преліминарне переслухання справи тов. І. Навізівського, якого лейборитський посол до доміняльного парламенту з Вінніпегу, А. А. Гіс, обвинувачує, що він, як управитель Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства мав допуститися кримінального очернення через надрукування очернюючої статті у "Воркерс Венгард" з 17 листопада.

Прокуратура публікує цілий ряд свідків, між іншим т.т. В. Н. Колісника, Дж. Пенера, комуністичного кандидата на мейора в минулих міських виборах, А. Брока, бушного комуністичного кандидата на алдермена в другій варді, М. Ленартовича, редактора "Робітничий", Д. Хомицького, Ф. Палука, і Н. Бідулька, друкарських робітників і кількох детективів, що брали участь в наїздах на Укр. Роб. Дім у Вінніпегу. Акт обвинувачення закінчує т. Навізівському належність до "незалежної", тобто до комуністичної партії.

Маркус Гаймен, адвокат посла Гіса, довго допитував т. Ленартовича в своїх намаганнях встановити зв'яз між "Воркерс Венгард", а комуністичною партією. Не доставши вдоволюючої відповіді, відкинув т. Ленартовича, як "ворожого" свідка.

По якимсь часі адвокат Гаймен знову взяв т. Ленартовича на допити. Першим його питанням було, чи т. Ленартович

КОМПАРТІЯ КУБИ РОБИТЬ СТАРАННЯ ВИДАВАТИ СВІЙ ОРГАН

НЮ ЙОРК, 17 грудня. — Нью-Йоркський округ Комуністичної Партії Америки видав дозвіл, в якій заклинає прийти з фінансовою допомогою революційним робітникам Куби і допомогти Комуністичній Партії Куби видавати офіційний орган, щоби таким способом зміцнити революційну боротьбу робітників Куби проти кримінального терору президента Мачадо, який є ставлеником Вол Струту.

В заяві говориться, що економічна криза дуже тяжко вдарилася по робітниках і незаможних селянах Куби. Куба — країна, що продукує сиріви, головню цукор, знаходиться під п'ятою американського імперіалізму і має фашистський уряд, на чолі якого стоїть брутальний диктатор Мачадо. Працююче населення знаходиться зараз над пропастью го-

В ЛЕНІНГРАДІ БУДУЮТЬ СТАТУЮ ЛЕНІНА, ЩО БУДЕ НАЙБІЛЬШОЮ В СВІТІ

Радянський уряд збудує в пристані Ленінград величезну статую Леніна, що буде найбільшою статуєю в світі, більшою, як статуя "Свободи" в Нью-Йоркській пристані.

Цю думку подали фабричні робітники Ленінграду, які вже почали збирати фонди і прирекли працювати без ніякого

членом комуністичної партії, на що одержав потакуючу відповідь. Коли Гаймен запитав його, чи т. Навізівський є членом комуністичної партії, тов. Ленартович відмовився дати відповідь.

На питання Гаймена, чи тов. Навізівський є членом комуністичної партії, т. Колісник відповів, що не знає. Тов. Пенер сказав, що він думає, що тов. Навізівський є членом, але немає на це ніяких доказів.

Товариші Д. Хомицький, Ф. Палука і Н. Бідулька сказали, що т. Навізівський є управителем Видавничого Товариства, але що він не має нічого спільного з притовчанням матеріалу до друку.

Одним із свідків прокуратури була стенографка адвоката Гаймена. Під латиском обортонці Грінберга вона призналася, що Гаймен послав її до Воркерс Центр кулувати "Воркерс Венгард" та виборчі бюлетені компартії.

Замітним є ще і той факт, що коли посол Гіс заявив на початку, буцім ціла ця афера є його приватною справою, то в акті обвинувачення говориться про т. Навізівського, як про члена "незалежної" партії. Це вказує на об'єднаний фронт не залежної партії праці з доміняльним урядом в його спробах поставити компартію поза законом.

Після цього преліминарне переслухання відложено до понеділка, 28 грудня. Справу боронив С. Грінберг, адвокат КРОЛ.

лодової смерті. Воно відмовляється гинути спокійно з голду і провадить героїську боротьбу проти фашистського уряду Мачадо. Цей уряд на припорушення Вол Струту завів систему терору проти бойових робітників, головню проти комуністичної партії та революційних юній.

Дуже важко приходить Комуністичній Партії Куби керувати революційним рухом груднящих мас, бо вона знаходиться в підлілі. Щоби можна успішніше повести цю працю, Компартія Куби робить старання видавати свій офіційний орган, який має повстатися 10 січня. Відозва заклинає всіх симпатиків революційного руху прийти з фінансовою допомогою Компартії Куби в так великим і для революційного руху конечно потрібним завданням.

винагородження при будові статуї. Статуя буде 370 стій висока, коли статуя "Свободи" в Нью-Йорку є тільки 305 стій висока. На самім верхку статуї буде великий електричний маршак, що буде освітлювати шлях для кораблів, які будуть віджати до пристані.

Лейборитський уряд в Австралії потерпів велику поразку в Генеральних виборах

МЕЛБORN, Австралія, 20-го грудня. — Лейборитський уряд прем'єра Сколіна погано провалився у генеральних виборах, що відбулися минулої суботи. Опозиційні партії від проводом Джеймса Лайонса будуть мати в новім парламенті около 20 мандатів більшости.

Такої поразки лейборитський уряд не сподівався. В минулих виборах, 1929 р., лейборитська партія здобула 45 мандатів на всіх 75. Уряд Сколіна повалено в парламенті минулого місяця, коли частина лейборитських послів злучилася з опозицією над одним не дуже то важним питанням.

За винятком Е. Дж. Тюдора, міністра фінансів і правої руки прем'єра Сколіна, всіх інших визначних провідників лейборитської партії перевибрано. Тюдора повалив в його

го окрузі так званій лівий лейборит.

Неофіційальний звіт з вислідів виборів, який отримано з 70 виборчих округів на всіх 75, представляється так:

Об'єднана Австралія (націоналісти) 38 послів; "Фармерська" партія (партія багатих фермерів) 9; урядова лейборитська партія 15; лівий лейборити 7; "незалежна" партія 1; немає ще звіту з 5 виборчих округів. Разом 75.

Перед розв'язанням парламенту, 25 листопада, стан політичних партій представлявся так:

Лейборити 46 мандатів; націоналісти 14; "Фармерська" партія 10; "незалежні" 4; "прогресисти" 1.

Джеймс Лайонс, який без сумніву буде прем'єром нового уряду в Австралії, був до недавня членом лейборитської партії.

РІЗНІ ВІСТІ

БЕНЕТ СКЛИКАЄ ПАРЛЯМЕНТ НА 4 ЛЮТОГО.

ОТТАВА, Ont., 18 грудня. — Прем'єр Бенет оповістив минулого вечора, що слідує сесія канадського парламенту відкритися в Оттаві на 4 лютого.

Загально сподівають, що вона буде дуже коротка, потягне не довше, як до третього тижня місяця травня. Це тому, що десь при кінці червня, або спочатком липня в Оттаві мала б відбутися імперіальна економічна конференція, яку свого часу відложено в Лондоні.

БЕЗ ДАХУ НАД ГОЛОВОЮ.

Варшавський "Робітничий", з 21 листопада, повідомляє:

В найтяжчій ситуації під оглядом мешканців є у Варшаві родини, усунені з домів, які завалилися, або грозять руїною. Загальна кількість цих нуджарів становить щось 600 родин. Вони гніздяться по стріхах, у підв'їзках і т. д., тільки рідко знаходять дхлевий притулок у сусідів і знайомих.

РУМУНСЬКЕ СЕЛЯНСТВО БУНТУЄТЬСЯ ПРОТИ ПОДАТКІВ.

Румунське міністерство внутрішніх справ видало заборону публичних зборів і демонстрацій проти податків.

Цими днями група демонстрантів обкидала камінням автомобіль, у якому їхало кількох послів.

ФАБРИКА ФОТО-АПАРАТУРИ НА УКРАЇНІ.

У Харкові закінчується будівництво фабрики фото-апаратури та цинкографічного приладдя. Фабрика будуватися на радянським устаткуванням. Першого року вона випустить продукції на три з половиною мільйонів корбонашів.

Досі фото-апаратуру та приладдя для цинкографії імпортували зза кордону.

КНИЖКА-КОПІЯКА.

Культурно-освітня праця в Радянським Союзі йде понад американськими, більшовицькими темпами.

Останніми часами повстало видавництво, яке видає серію дешевих книжок під ключем "Книжка - копіяка". Кожна книжка творить окрему замкнену в собі цілість, і коштує всего 1 копіяку.

АРЕШТУВАННЯ В ТЕРНОПІЛЬЩИНІ.

"Век Нови", 21 листопада ц. р., повідомляє:

Цими днями політична поліція в Тернополі перевела ряд арештувань у Настасові, великому селі, яке є твердиною комуністичного "Сельробу". Ше з початком січня 1931 р. мешканець цього села Богдан Зауля дезертирував і утік до Радянського Союзу. Останніми часами він переписувався з товаришами в селі. Коли про це (!) довідалася поліція, арештувала М. Біляка, сина Івана, і М. Біляка сина Миколи, Г. Білаха, І. Дженджурістого, І. Зауляка, М. Ковалишина, Ф. Крисоватого, Г. Куріна, В. Колодія, Т. Процишина, М. Рачоного і М. Ткача. Всіх арештованих відставлено слідчому судді.

КАРА СМЕРТІ В ЧОРТКОВІ.

В днях 24-25 листопада відбувся перед нагим судом в Чорткові процес проти Івана Скорупського, уродженця Радянської України, обвинуваченого в шпигунстві в користь Радянського Союзу. Скорупського засуджено на кару смерті і присуд виконано.

ВІДГОМІН ЖОВТНЕВОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ТОМАШЕВІ.

Судова влада в Пйотркові назначила на день 5 грудня ц. р. процес перед нагим судом проти чотирох комуністів, котрі застрівали поліціанта й робітника (!) в Томашеві. Підсудним грозить кара смерті.

АПЕЛЬ ДЖЕЙМСА БРАЙСОНА ВИГРANO

(Спростування новинки з "УРВ" з 5-го грудня 1931 р.)

В новинці з Естевану на першій сторінці "Укр. Роб. Вістей" з 5 грудня повідомлялося, що коли Джеймс Брайсон, організатор Майн Воркерс Юніон оф Канада, став перед апеляційним судом в Естевані, то суддя Ослі має сказати, що він відкидає апель, бо Брайсон "сам своїм зізнанням і поведінням зв'язав себе з партією, яка є негалежна".

Так само в тій новинці сказано, що Брайсон мав заявити на суді, що він є членом ВЮЛ, яка є зв'язана з Червоним Профінтерном.

И перше й друге не відповідає правді. Згадану новинку, звичайно, ми подали за повідомленням буржуазної преси. На ділі ж Брайсон апель виграно й він негайно вийшов на волю та відіхав з місцевости.

Друге, Брайсон заявив на суді, що він є членом і організатором Майн Воркерс Юніон оф Канада, а суддя Ослі сам вже робив ті висновки, що Майн Воркерс Юніон належить до Воркерс Юніті Ліг, а Воркерс Юніті Ліг належить до Профінтерну, а тому обидві ці організації (МВЮК і ВЮЛ) він проголошує негалежними в Саскечевані.

ВІДКИНУЛИ АПЕЛЬ.

ТОРОНТО, Ont. — Минулого тижня відкинено апель т.т. Билінгса і Бойчука, яких засуджено по шість місяців в'язниці за участь в демонстрації у Кіркленд Лейк.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС В ЛУЦЬКУ.

Дня 23 листопада ц. р. розпочався перед окружним судом у Луцьку великий процес проти 81 робітників і селян із Ковельщини та Луччини, арештованих у жовтні 1929 р.

Акт обвинувачення називає підсудних членами Комуністичної Партії Західної України та обвинувачує всіх у державній зраді.

За відомостями буржуазних джерел, підсудним закидують діяльність у повітових комітетах КПЗУ в Ковлі і Луцьку, в Союзі Комуністичної Молоді, в організації МОДР і в сільських комуністичних клітинах.

РЕКРУТ МУСИТЬ ДОПЛАТИТИ, ЩОБ СЛУЖИТИ ПРИ ВІЙСКУ.

Польське міністерство військових справ видало окремий обіжник до воеводів і старостів, в якому вказує, що по думці закону про загальний обов'язок військової служби, покликаний до асертурунку має ставитися на власні кошти.

Ця повинність обов'язує не тільки тоді, коли покликаний добровільно йде до бригади, але й тоді, коли допустити до примусового притягнення. Коли б рекрут не хотів заплатити коштів дороги, то за нього платити громада. Громада має право шляхом екзекуції стягнути свої кошти з рекрута.

ТРАМВАЄВІ РОБІТНИКИ У ВІННІПЕГУ ГОВОРЯТЬ ПРО СТРАЙК

Трамваєві робітники у Вінніпегу відкидають звіт більшости комісії, яка розслідувала справу 10-процентної знижки заробітної платні, що її хоче завести Вінніпегська Електрична Компанія. Більшість комісії признала, що така знижка повинна увійти в життя з днем 1 грудня, бо Вінніпегська Електрична Компанія знаходиться в фінансових клопотах і ніяк не може зрівноважити свої розходи з доходами, тобто не може платити своїм шервцям таких великих дивіденд, як минулими роками.

Своє домагання в справі знижки заробітної платні компанія базує на чотирох "аргументах": компанія не може зрівняти своїх доходів з розходами; кошти прожитку пішли "вдолину" і тому робітники можуть прийняти пропоновану знижку заробітної платні; компетитиця з боку компанії, що оперують автомобілями для перевозу пасажирів, і "високі" податки, які місто наложило на компанію.

Свідуючого вівірка, тобто сьогодні, робітники Вінніпегської Електричної Компанії митимуть зійтися на масовий мітинг і вирішити дальші пляни боротьби проти наміченої знижки.

Робітники відкидають звіт комісії більшости на тій основі,

що членом комісії був В. Дж. Крісті, який має шеру у Вінніпегській Електричній Компанії і тому є безпосередню зацікавлений в справі пропонуваної знижки; як також тому, що в звіті цієї комісії є повню неправдивих заяв.

Крісті застав від себе до міністра праці записане зізнання, що він ніяких шерів в компанії не має. Ті шері, які є зареєстровані на його імя, належать до "приятеля" у Великій Британії. Але робітники кажуть, що коли б справа так стояла, то рекорди в реєстраційній офісі це зазначували б. Департамент праці в Оттаві видає своє рішення, на основі якого признав Крісті кваліфікованим засідати в комісії.

Коли масовий мітинг Юнії Трамваєвих Робітників у Вінніпегу відкине звіт більшости, то це мало б означати страйк, що охопить около 1,000 трамваєвих робітників. Але трудно сподіватися, щоби реформістські провідники юнії відважилися на цей крок, хоч би тому, що представник трамваєвих робітників в комісії, Р. Б. Россел, в своїм звіті до департаменту праці в Оттаві признає, що компанія повинна шукати якоїсь полешки в своїх фінансових клопотах, тільки не коштом заробітної платні, але "якимсь іншим способом".

БУРЖУАЗНИЙ КОРЕСПОНДЕНТ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В НІМЕЧЧИНІ

БЕРЛІН, Німеччина, 19 грудня. — Нью-Йоркський буржуазний кореспондент в Берліні доносить, що Німеччина знаходиться зараз напередодні великих подій. "Конституційний" уряд Бріннга вадить. Канцлер Бріннг, якого кілька місяців тому уважано майже за єдиного спасителя середньої класи та індустрії, швидко трачить довіря навіть серед своїх прихильників. Зі всіх сторін оточують його опозиційні сили, які пропагують насильство і пригтовляються до боротьби, яка є неминуча. Встановлена ним так звана економічна рада не нашла ніякого ліку на безробіття. Зараз в Німеччині є 4 мільйони безробітних, між ними велике число інтелектуальних сил. В місяці листопаді не менше, як 700 лікарів збанкрутували, а число безробітних архітектів дійшло до 37,000.

Із зростом безробіття уряд

видає гострі декрети один за одним. Наслідком цього змінюється опозиція. Населення Німеччини загнано в безнадійність. Ніхто не знає, коли наступить крах, але що він наступить, ніхто в цьому не сумнівається. Говорять часто, що в місяці лютий криза дійде своєї вершка і тоді наступить неминуча експлозція. Гітлерівці в своїх журналах і тисячких пропагандових мітингах кождого тижня говорять отверто, що революція вибухне в лютому. Що уряд Бріннга є тої самої думки, видно ясно з його гарячкової активності в фабриках, де виробляються озліку на безробіття. Зараз в Німеччині є 4 мільйони безробітних, між ними велике число інтелектуальних сил. В місяці листопаді не менше, як 700 лікарів збанкрутували, а число безробітних архітектів дійшло до 37,000.

РЕВІЗІЇ І АРЕШТУВАННЯ У ЛЬВОВІ

Львівська поліція арештувала цими днями у Львові Самуеля Югенда і Розу Шехтер під закидом комуністичної діяльності. Арештованих вивезено до тюрми в Чорткові.

Самуель Югенд був 1930 р. засуджений львівським судом на кару смерті. В другій розправі кару смерті замінено на 3-охлітню тюрму. Він тільки вийшов на волю.

"Ліюстровани Курієр Цодзени", 26 листопада ц. р., повідомляє:

слід добре законспірованої кола цими днями у Львові Самуеля Югенда і Розу Шехтер під закидом комуністичної діяльності. Арештованих вивезено до тюрми в Чорткові. Самуель Югенд був 1930 р. засуджений львівським судом на кару смерті. В другій розправі кару смерті замінено на 3-охлітню тюрму. Він тільки вийшов на волю. "Ліюстровани Курієр Цодзени", 26 листопада ц. р., повідомляє: Політична поліція впаля на слід добре законспірованої кола цими днями у Львові Самуеля Югенда і Розу Шехтер під закидом комуністичної діяльності. Арештованих вивезено до тюрми в Чорткові. Самуель Югенд був 1930 р. засуджений львівським судом на кару смерті. В другій розправі кару смерті замінено на 3-охлітню тюрму. Він тільки вийшов на волю. "Ліюстровани Курієр Цодзени", 26 листопада ц. р., повідомляє: Політична поліція впаля на